

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2S/30/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8014200455
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8014200455.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a sudkýň JUDr. Ľuboslavy Mruškovičovej a JUDr. Moniky Tobiašovej, v právnej veci žalobcov 1/ Dariusza Edwarda Pietera - ITI MEDIA, so sídlom vo Svidníku, Bardejovská 220/1, 089 01 Svidník, IČO: 46 373 519, 2/ J. T. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX X. XXX, L. G., X/ X.. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX Y.Z., 4/ T., 5/ L., právne zastúpených JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 2, 080 01 Prešov, proti žalovanej Sociálnej poisťovni ústredie v Bratislave, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovanej zo dňa 06. februára 2014 č. XXXXX-X/XXXX-BA, zo dňa 14. februára 2014 č. XXXXX-X/XXXX-BA, zo dňa 28. januára 2014 č.: XXXXX-X/XXXX-BA a zo dňa 12. marca 2014 č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami Sociálnej poisťovne pobočky U., na základe žalôb jednohlasne takto

rozhodol:

Žaloby žalobcu v 1/ rade z a m i e t a .

Vo vzťahu k žalobcovi v 2/ rade J. T. W. z r u š u j e rozhodnutie žalovanej zo dňa 06. februára 2014 pod č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočky U. zo dňa 04. novembra 2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k žalobcovi v 3/ rade X. H. K. z r u š u j e rozhodnutie žalovanej zo dňa 14. februára 2014 pod č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočky U. zo dňa 04. novembra 2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k žalobcovi v 4/ rade T. U. Z. z r u š u j e rozhodnutie žalovanej zo dňa 28. januára 2014 pod č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočky U. zo dňa 04. novembra 2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k žalobcovi v 5/ rade L. z r u š u j e rozhodnutie žalovanej zo dňa 12. marca 2014 pod č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočky U. zo dňa 04. novembra 2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie.

Žalobcovi v 1/ rade náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Z a v ä z u j e žalovanú nahradiť žalobcom v 2/ až 5/ rade trovy konania každému vo výške 216,15 Eur, ktoré je povinná žalovaná zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcov v 2/ až 5/ rade JUDr. Dušanovi Remetovi v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 20.03.2014 sa žalobca v 1/ rade domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej zo dňa 06.02.2014 č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočka U. zo dňa 04.11.2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK, ktoré konanie bolo pôvodne vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2S/30/2014.

Žalobou zo dňa 20.03.2014 sa žalobca v 1/ rade domáhal preskúmania rozhodnutia a postupu žalovanej zo dňa 14.02.2014 č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočka U. zo dňa 04.11.2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK, ktoré konanie bolo pôvodne vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2S/31/2014.

Žalobou zo dňa 20.03.2014 sa žalobca v 1/ rade domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej zo dňa 28.01.2014 č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočka U. zo dňa 04.11.2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK, ktoré konanie bolo pôvodne vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2S/32/2014.

Žalobou zo dňa 19.05.2014 sa žalobca v 1/ rade domáhal preskúmania rozhodnutia a postupu žalovanej zo dňa 12.03.2014 č.: XXXXX-X/XXXX-BA v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočka U. zo dňa 04.11.2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK, ktoré konanie bolo pôvodne vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2S/46/2014.

Na pojednávaní dňa 14.05.2015 krajský súd uznesením spojil predmetné veci 2S/30/2014, 2S/31/2014, 2S/32/2014 a 2S/46/2014 podľa § 112 ods. 1 v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že sa týkajú tých istých účastníkov konania a skutkovo spolu súvisia. Ďalej budú vedené pod spoločným konaním pod sp. zn. 2S/30/2014.

Včas podanými žalobami sa žalobca v 1/ rade domáhal preskúmania predmetných rozhodnutí sociálnej poisťovne uvedených v úvodnej časti rozsudku v spojení s rozhodnutiami Sociálnej poisťovne pobočky U., ktoré žiadal zrušiť a veci vrátiť žalovanej na ďalšie konanie a priznať trovy konania.

Žaloby odôvodnil žalobca tým, že poukázal na to, že rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňových správnych orgánov sú nezákonné a citoval pritom bod 8, 11, 15, 17, čl. I. písm. a), čl. 11 bod 3a, čl. 13 bod 3 Základného nariadenia, ako aj § 11 ods. 1 Zákonníka práce, § 4 a § 210 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Zdôraznil, že žalobcovi a jeho zamestnancom boli odňaté práva brániť sa proti rozhodnutiam orgánom verejnej moci. Argumentoval ďalej tým, že v rozhodnutia neboli vydané v zákonnej lehote, pričom vydaním rozhodnutí došlo k porušeniu rovnakého zaobchádzania, ako aj tým, že prvostupňové rozhodnutie nebolo dôvodné, pretože poľský orgán sociálneho zabezpečenia vydal rozhodnutia, ktorými deklaroval, že zamestnanec podlieha legislatíve SR. Rozhodnutia sú podľa žalobcu nepreskúmateľné, pretože správny orgán rozhodol o zániku povinného poistenia zamestnanca spätne na základe kontroly vykonanej v marci 2013, ktorá bola vykonaná nezákonne. Žalobca poukázal aj na to, že v rámci kontroly predložil všetky potrebné dôkazy - pracovné zmluvy, mzdové listy, výplatné pásky, evidenciu dochádzky, čo preukazuje výkon závislej práce zamestnancov pre žalobcu v pracovnom pomere na území SR, pritom zdôraznil, že kontrola v roku 2012 vykonaná sociálnou poisťovňou nezistila žiadne nedostatky. Zároveň v závere žaloby citoval podstatné časti praktickej príručky o tzv. uplatniteľnej legislatíve podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ.

Zdôraznil, že žalobca na území SR vykonáva podnikateľskú činnosť riadne a v súlade so zákonom, pričom si plní všetky povinnosti a je toho názoru, že vydané rozhodnutia žalovanej vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci a preto navrhol rozhodnutia zrušiť a veci vrátiť žalovanej na ďalšie konanie.

K podaným žalobám pôvodne vedených pod sp. zn. 2S/30/2014, 2S/31/2014, 2S/32/2014 a 2S/46/2014 sa vyjadrila žalovaná písomnými stanoviskami zo dňa 28.04.2014 v prvých dvoch konaniach, 24.04.2014 v konaní 2S/32/2014 a 14.07.2014 vo veci 2S/46/2014, pričom v týchto stanoviskách poukázala na dôvody rozhodnutí správnych orgánov a navrhla súdu žaloby ako nedôvodné zamietnuť.

Z administratívnych spisov predložených súdu žalovanou mal súd za preukázané, že Sociálna poisťovňa pobočka U. ako prvostupňový správny orgán svojimi rozhodnutiami zo dňa 04.11.2013 rozhodla ako príslušný správny orgán podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod I a § 210 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení tak, že žalobcovi v 2/ rade T. T. W. zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy dňa 28.05.2013. Rozhodnutím zo dňa 04.11.2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK rozhodol prvostupňový správny orgán podľa príslušných ustanovení Zákona o sociálnom poistení tak, že zamestnancovi X. H. K. zaniklo povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy uplynutím dňa 31.10.2012. Rozhodnutím zo dňa 04.11.2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že zamestnancovi T. U. Z. zaniklo povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy dňa 30.09.2012 a rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zo dňa 04.11.2013 č.: XXXX-XX/XXXX-SK rozhodol tak, že zamestnancovi L. E. zaniklo povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy uplynutím dňa 30.09.2012.

Výrok rozhodnutí odôvodnil prvostupňový správny orgán tým, že poukázal na citáciu § 4 ods. 1, § 7 ods. 1 písm. c), § 3 ods. 1 písm. a), § 14 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1 písm. a), § 19 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení a argumentoval ďalej tým, že od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie sa od 1. mája 2004 v oblasti sociálneho zabezpečenia sa uplatňujú koordinačné nariadenia, ktoré majú prednosť pred vnútroštátnou legislatívou a sú priamo uplatniteľné, pričom poukázal na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 a vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 a citoval čl. 11 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 13 ods. 3 Základného nariadenia a zároveň poukázal prvostupňový správny orgán na to, že príslušným zamestnancom, ktorí boli vyššie citovaný v odôvodnení tohto rozsudku zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy ku dňu 28.05.2013 u J. T. W., ku dňu 31.10.2012 u X. H. K., ku dňu 30.09.2012 u T. U. Z. a ku dňu 30.09.2012 u L. E.

V závere rozhodnutia Sociálna poisťovňa pobočka U. argumentovala tým, že vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti zamestnancom zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy preto, že sociálna poisťovňa ústredie v zmysle vydaného formuláru PDA1, na základe ktorého na zamestnancov sa vzťahuje legislatíva SR podľa určenia poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS.

O odvolaniach zamestnávateľa, ako aj zamestnancov rozhodla sociálna poisťovňa ústredie ako odvolací orgán rozhodnutiami zo dňa 06.02.2014, 14.02.2014, 28.01.2014 a 12.03.2014 pod príslušnými číslami XXXXX-X/XXXX-BA, XXXXX-X/XXXX-BA, XXXXX-X/XXXX-BA a XXXXX-X/XXXX-BA tak, že odvolania zamestnávateľa a zamestnancov zamietla a prvostupňové rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka U. potvrdila. Žalovaná v rozhodnutiach poukázala na prvostupňové rozhodnutia, ktoré boli vydané Sociálnou poisťovňou pobočka U. dňa 04.11.2013, ako aj na postup správneho orgánu a dôvody rozhodnutí, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnila. Žalovaná preskúmala rozhodnutia a dospela k záveru, že ich vydanie bolo v súlade so zákonom, pričom poukázala na príslušné ustanovenia Zákona o sociálnom poistení, ako aj na jednotlivé články Základného a Vykonávacieho nariadenia, pričom argumentovala tým, že z výsledkov vykonanej kontroly vyplýva, že sídlo účastníka konania uvedené vo výpise zo živnostenského registra nespĺňa základné kritéria registrovaného sídla spoločnosti.

Zároveň poukázala na to, že kontrolou zameranou na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky sa nepodarilo preukázať na základe relevantných skutočností, že na zamestnancov účastníka konania J. T. W., X. H. K., T. U. Z. a L. E. sa vzťahuje slovenská legislatíva. Žalovaná uviedla, že zamestnávateľ síce predložil formálne doklady, ktorými sú pracovná zmluva, mzdový list, výplatné pásky a evidencia dochádzky, nepredložil však doklady preukazujúce reálny výkon zamestnancov na určenom mieste v určený deň, napr. vyúčtovanie cestovných nákladov, alebo cestovné príkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že zamestnanec vykonával prácu na určenom mieste. Zároveň žalovaná poukázala na to, že sociálna poisťovňa ústredie vystavila pre zamestnancov účastníka konania formulár PD A1 s platnosťou od 01.04.2012 do 28.05.2013, t. j. na dobu určitú. Formulár bol vystavený v čase, kedy neexistovali pochybnosti o správnosti určenia uplatniteľnej legislatívy a splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy nebolo preverené kontrolou reálneho výkonu činnosti na území SR. Vzhľadom na výsledky kontroly na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území SR vystavenie formulára PD A1 na obdobie od 29.05.2013 nie je opodstatnené. Na základe uvedených skutočností odvolací orgán dospel k záveru, že zamestnancom

účastníka konania povinné poistenie na území SR zaniklo dňom 28.05.2013, t. j. dňom skončenia platnosti formulára PD A1. Zároveň žalovaná argumentovala poukazom na čl. 13 ods. 5 Základného nariadenia a dôvodila ďalej tým, že konanie vo veciach sociálneho poistenia je osobitné konanie upravené zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení konkrétne v § 172 a nasledujúcich, pričom zdôraznila obsah ustanovenia § 184 ods. 8 a § 185 ods. 4 citovaného zákona.

Ako ďalej vyplýva z obsahu súdneho spisu Krajský súd v Prešove uznesením pod sp. zn. 2S/30/2014-28 zo dňa 03.12.2014 pribral do konania účastníka správneho konania J. T. W. podľa § 250 ods. 1 O.s.p. Na základe predloženého plnomocenstva právny zástupcom zo dňa 07.01.2015 J. T. W. a písomného návrhu na vstup tohto zamestnanca ako účastníka konania zo dňa 04.02.2015 právny zástupcom žalobcu v 1/ rade Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 11.02.2015 pod sp. zn. 2S/30/2014-33 pripustil vstup do konania na strane žalobcu ako žalobcu v 2/ rade J. T. W. podľa § 92 ods. 1 O.s.p.

Zároveň uznesením pod sp. zn. 2S/31/2014-27 zo dňa 03.12.2014 pribral do konania ako účastníka správneho konania X. H. K. podľa § 250 ods. 1 O.s.p. Ako vyplýva na základe predloženého plnomocenstva zo dňa 07.01.2015 X. H. K. prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. Dušana Remetu a písomného návrhu na vstup účastníka X. H. K. zo dňa 04.02.2015 právny zástupcom súd uznesením pod sp. zn. 2S/31/2014-31 zo dňa 11.02.2015 pripustil vstup do konania na strane žalobcu ako žalobcu v 2/ rade X. H. K. podľa § 92 ods. 1 O.s.p.

Zároveň krajský súd uznesením pod sp. zn. 2S/32/2014-28 zo dňa 03.12.2014 pribral do konania ako účastníka správneho konania T. U. Z. podľa § 250 ods. 1 O.s.p. Na základe písomného návrhu zo dňa 04.02.2015 a predloženého plnomocenstva T. U. Z. prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. Dušana Remetu súd uznesením pod sp. zn. 2S/32/014-31 zo dňa 11.02.2015 pripustil vstup do konania na strane žalobcu ako žalobcu v 2/ rade T. U. Z. podľa § 92 ods. 1 O.s.p.

Zároveň krajský súd uznesením pod sp. zn. 2S/46/2014-32 zo dňa 03.12.2014 pribral do konania ako účastníka správneho konania L. E.. podľa § 250 ods. 1 O.s.p. Na základe predloženého plnomocenstva zo dňa 19.12.2014 a písomného návrhu na vstup účastníka konania zo dňa 04.02.2015 právny zástupcom žalobcu v 2/ rade JUDr. Dušanom Remetom súd uznesením pod sp. zn. 2S/46/2014-36 zo dňa 11.02.2015 pripustil vstup do konania na strane žalobcu ako žalobcu v 2/ rade L. podľa § 92 ods. 1 O.s.p.

Žalobca v 1/ rade, ako aj pribratí účastníci na strane žalobcu a to v 2/ rade J. T. W., 3/ X. H. K., 4/ T. U. Z. a 5/ L. E. sa pojednávajú na krajskom súde dňa 14.05.2015 nezúčastnili, týchto ospravedlnil z neúčasti právny zástupca JUDr. Remeta, preto súd s poukazom na ustanovenie § 250g ods. 2 O.s.p. pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti. Zároveň súd rozhodol a pojednával aj v neprítomnosti povereného zástupcu žalovanej, ktorá svoju neúčasť písomným ospravedlnením zo dňa 05.05.2015 ospravedlnila s tým, že súhlasila, aby súd pojednávanie vo všetkých predmetných veciach 2S/30/2014, 2S/31/2014, 2S/32/2014 a 2S/46/2014 vykonal bez prítomnosti zástupcu sociálnej poisťovne ústredia. Na základe uvedených skutočností preto súd rozhodol vo veci samej vo všetkých konaniach, ktoré boli spojené pod spoločné konanie 2S/30/2014 tak, ako je uvedené vyššie.

preto rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žalovaná ako zákonné potvrdila. čka U. rozhodla vo veciach sociálneho pKrajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobách, vypočul na pojednávaní právneho zástupcu žalobcov s tým, že konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcov v 1/ až 5/ rade ospravedlnených právny zástupcom JUDr. Remetom, ako aj v neprítomnosti zástupcu žalovanej, ospravedlnenej listom zo dňa 05.05.2015.

Zároveň sa senát krajského súdu oboznámil s obsahom administratívnych spisov vo veciach pôvodne vedených na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2S/30/2014, 2S/31/2014, 2S/32/2014 a 2S/46/2014 a jednohlasne dospel k záveru, že vo vzťahu k žalobcovi v 1/ rade sú žaloby nedôvodné, preto tieto zamietol. Vo vzťahu k žalobcom v 2/ až 5/ rade boli žaloby dôvodné, pretože zistenie skutkového stavu bolo nepostačujúce na posúdenie vecí a rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, preto rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. zrušil a veci vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Ako vyplýva z vyššie citovaných skutočností a žalôb, predmetom preskúmania podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupu správnych orgánov v súlade s ustanovením § 247 a nasledujúcich ustanovení O.s.p., sú rozhodnutia správneho orgánu, ktorými podľa § 178 ods. 1 písm. a) v spojení s § 210 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení rozhodol tak, že žalobcovi v 2/ rade J. T. W. zaniklo povinné poistenie dňa 28.05.2013 a žalobkyni v 3/ rade X. H. K. zaniklo povinné poistenie uplynutím dňa 31.10.2012 podľa slovenskej legislatívy, žalobcovi v 4/ rade T. U. Z. zaniklo povinné poistenie dňa 30.09.2012 a žalobcovi v 5/ rade L. zaniklo povinné poistenie ku dňu 30.09.2012 z dôvodu, že vykonanou kontrolou u žalobcu v 1/ rade nebol preukázaný reálny výkon práce zamestnancov na území SR.

Na základe odvolaní žalobcov 1/ až 5/ rade žalovaná ako odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení odvolania zamietla a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu potvrdila.

Súd pri posudzovaní zákonnosti napadnutých rozhodnutí sa zameril na rozsah preskúmavacieho konania, ktorý bol daný rozsahom a dôvodmi žalobných námietok, pričom súd skúmal aj splnenie procesných podmienok u žalobcov v 1/ až 5/ rade na podanie žalôb.

Ako vyplýva z obsahu administratívnych spisov je nepochybné, od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie, od 1/5.2004 sa v oblasti sociálneho zabezpečenia uplatňujú koordinačné nariadenia, Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14.6.1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnkov a jeho vykonávacie nariadenie Rady (EHS) č. 574/1972, z 21/3.1972. Od 01.05.2010 sa uplatňujú nové koordinačné nariadenia, Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29.4.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo 16.9.2009 (ďalej len „základné nariadenie“) a vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16.9.2009, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 883/2004 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“). Od 28.6.2012 nadobudlo účinnosť Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 465/2012 z 22.05.2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 883/2004 Z.z. o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenie (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004.

Pravidlá určujúce uplatniteľnú legislatívu ustanovené v hlave II. základného nariadenia majú za úlohu zabezpečiť, aby sa na fyzickú osobu nevzťahovali legislatívy dvoch alebo viacerých členských štátov, v ktorých vykonávajú činnosť, resp. aby nedošlo k situácii, že sa na nich nebude vzťahovať legislatíva žiadneho členského štátu.

V súvislosti s pravidlom uplatniteľnej legislatívy len jedného členského štátu, základné nariadenie v článku 13 stanovuje, ktorým právnym predpisom podlieha osoba vykonávajúca činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch.

Podľa článku 13 (1) (a) Základného nariadenia osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo viacerých členských štátoch podlieha právnym predpisom členského štátu bydliska, ak podstatnú časť svojej činnosti vykonáva v tomto členskom štáte.

Podľa článku 13 (3) Základného nariadenia osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s článkom 13 (1) Základného nariadenia.

Na účely správneho vykonávania základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia z rozhodnutia správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. H5 z 18.3.2010 o spolupráci v boji proti podvodom a omylom v rámci Nariadenia Rady (ES) č. 883/2004 a Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia vyplýva, že orgány a inštitúcie členských štátov spolupracujú v oblasti boja proti podvodom a omylom. Na zabezpečenie riadneho vykonávania základného nariadenia sú príslušné orgány a inštitúcie členských štátov na základe článku

76 základného nariadenia povinné navzájom spolupracovať, vzájomne sa informovať o relevantných skutočnostiach, poskytovať svoje služby a komunikovať medzi sebou. Ak príslušná inštitúcia v mieste bydliska dotknutej fyzickej osoby, ktorá žiada o určenie uplatniteľnej legislatívy, nadobudne pochybnosti ohľadom určenia uplatniteľnej legislatívy, môže tieto pochybnosti riešiť len spôsobom určeným v článku 6, 15 a 16 vykonávacieho nariadenia, ktoré prikazujú obrátiť sa na inštitúciu iného členského štátu (v danom prípade miesta výkonu práce). Príslušné inštitúcie bezodkladne poskytujú alebo si medzi sebou vymieňajú všetky údaje nevyhnutné pre stanovenie a určenie práv a povinností osôb, na ktoré sa uplatňuje základné nariadenie. Odovzdávanie údajov sa spravidla uskutočňuje prostredníctvom inštitúcií príslušných na určenie uplatniteľnej legislatívy v členskom štáte.

Sociálnej poisťovni bola doručená informácia poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS Varšava, že v posledných rokoch vznikli firmy, ktoré sprostredkovávajú pre poľských samostatných podnikateľov zamestnanie na úväzok v iných členských štátoch. V mnohých prípadoch cieľom tejto činnosti nie je výkon zamestnania na pracovnú zmluvu mimo hraníc L. ale vyhýbanie sa plateniu odvodov na sociálne zabezpečenie ZUS z podnikateľskej činnosti, ktorú vykonávajú v L.C.

V súvislosti s posúdením uplatniteľnej legislatívy, za účelom správneho vykonania koordinačných nariadení, bola inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Varšava oprávnená požadovať preukázanie relevantných skutočností na určenie uplatniteľnej legislatívy a súvzťažne Sociálna poisťovňa, ktorá je príslušná inštitúcia na uplatnenie určujúcej legislatívy na území Slovenskej republiky, bola povinná rozhodujúce skutočnosti preskúmať. Posúdiť vznik poistného vzťahu v právnom zmysle môže len orgán, ktorý je v mieste vykonávania práce oprávnený určovať uplatniteľnú legislatívu, v danom prípade Sociálna poisťovňa.

Jedným z rozhodujúcich faktorov na určenie miesta výkonu činnosti a teda aj na posúdenie a určenie príslušnosti k právnym predpisom sociálneho zabezpečenia je určenie registrovaného sídla alebo miesta podnikania. Uvedené vyplýva z „Praktickej príručky -právne predpisy“, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov v Európskej únii, Európskom hospodárskom priestore a vo Švajčiarsku, a ktorá sa uplatňuje v rámci celej Európskej únie. Cieľom tejto príručky je poskytnúť rozličným praktickým a administratívnym úrovniam, ktoré sa podieľajú na realizácii konkrétnych ustanovení Spoločenstva, platný pracovný nástroj, ktorý má pomôcť inštitúciám, zamestnávateľom a občanom v danej oblasti pri určovaní, právne predpisy ktorého členského štátu sa uplatňujú za daných okolností.

V danom prípade Sociálna poisťovňa kontrolou zistila, že v registrovanom sídle žalobcu v 1/ rade neexistuje kancelária ani žiadna prevádzka zamestnávateľa, nachádza sa tam len poštová schránka patriaca súkromnej osobe, na ktorej je uvedené meno J. Edward Pitera ITI MEDIA, ktorý vykonával činnosť na adrese uvedenej v živnostenskom registri S. XXX, U.. Majiteľ poštovej schránky potvrdil, že zamestnávateľ sa na uvedenej adrese nezdržiava, riadi spoločnosť z adresy trvalého pobytu v L. republike, C., W., resp. prostredníctvom poverenej osoby N.. T. H.. V priestoroch U., S. XXX sa nachádzali aj účtovné doklady zamestnávateľa, pracovné zmluvy, obchodné zmluvy, korešpondencia, objednávky a faktúry. Konkrétny rozpis prác jednotlivým zamestnancom žalobcu v 1/ rade nebol ku kontrole predložený. Práca prideľoval zamestnancom telefonicky podľa potreby, pričom výkon práce bol určený bez obmedzenia. V deň kontroly nebolo možné zistiť počet zamestnancov, ktorí v daný deň vykonávali činnosť na území Slovenskej republiky.

Na základe kontrol dospel prvostupňový správny orgán aj žalovaná k záveru, že sa nepodarilo preukázať reálny výkon činností zamestnancov žalobcu v 1/ rade na území Slovenskej republiky, ani splnenie podmienok na určenie miesta podnikania.

V súvislosti so žalobou žalobcu v 1/ rade krajský súd poukazuje na to, že z ustanovení § 249 ods. 1, 2 a § 250j O.s.p. vyplýva, že správne súdnictvo je ovládané dispozičnou zásadou. Konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou. Žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Ustanovenie § 250 ods. 2 O.s.p. upravuje, že žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na

svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Citované ustanovenia O.s.p. teda ako žalobcu definujú fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá bola ukrátená na subjektívnych právach, čo znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je žalobcom, musí byť súčasne aktívne legitimovaný hmotnoprávne, to znamená, musí ísť o skutočné ukrátenie a teda musí ísť o aktívne legitimovanú hmotnoprávnu osobu. Nedostatok hmotnej legitimácie znamená, že takáto osoba nebola ukrátená na právach, a súd žalobu zamietne. Je treba rozlišovať aj procesnú legitimáciu a ide o prípad, kedy žalobca ani netvrdí ukrátenie na právach, resp. netvrdí, že rozhodnutie bolo nezákonné, čo musí tvrdiť, inak by súd, ktorý je viazaný žalobcovým tvrdením, nemal čo preskúmať a viedlo by to k zastaveniu konania.

Žalobca v 1/ rade tvrdí, že správne orgány v preskúmaných veciach nedodržali zákonný postup, rozhodnutia sú nezákonné, arbitrárne, avšak v žalobe okrem nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutých rozhodnutí netvrdí žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Je síce pravdou, že pri vydávaní rozhodnutí neboli dodržané procesné lehoty, avšak podľa názoru súdu toto procesné pochybenie nemá vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí, pretože podľa § 250i ods. 3 O.s.p., pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Zrušením žalobou napadnutých rozhodnutí len z tohto dôvodu by žalobca v 1/ rade nedosiahol priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 250b ods. 1 upravuje, že žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Podľa § 250h ods.1 O.s.p. až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutého správneho rozhodnutia obmedziť, rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b. Namietaná nezákonnosť postupu a rozhodnutí žalovanej, bez uvedenia konkrétnych porušení subjektívnych práv žalobcu v 1/ rade, je pre rozhodnutie vo veci irelevantná. Je nesporné, že žalobca ako zamestnávateľ platil povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti. V tejto súvislosti súd poukazuje na tú skutočnosť, že Zákon o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z. v ustanovení §145 ods. 1 upravuje, že Sociálna poisťovňa je povinná vrátiť poistné, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo jej právneho nástupcu do 30 dní od a/ zistenia tejto skutočnosti Sociálnou poisťovňou alebo b/doručenia písomnej žiadosti fyzickej alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné alebo jej právneho nástupcu. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia - právo na vrátenie poistného sa premlčí do desiatich rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola platba uvedená v odseku 1 a 2 a zúčtovaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici. Podľa ods. 4 tohto ustanovenia, poistné, ktoré je Sociálna poisťovňa povinná vrátiť, sa použije na zápočet pohľadávky Sociálnej poisťovne voči fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo voči jej právneho nástupcu.

Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočky nemohlo byť zasiahnuté do majetkovej sféry žalobcu v 1/ rade.

Z obsahu žaloby naopak vyplýva, že žalobca v 1/ rade namieta iné porušenie ako svojich subjektívnych práv a to porušenie práv zamestnancov (žalobcov v 2/ až 5/ rade).

Za nedôvodnú považuje súd aj námietku žalobcu, že Sociálna poisťovňa, pobočka ani žalovaná neboli oprávnené vykonať v predmetnej veci kontrolu vo vzťahu k reálnemu výkonu zamestnania zamestnancami žalobcu v 1/ rade.

Zákon (č. 461/2003 Z. z.) v tretej časti v ustanoveniach § 172 až § 225 upravuje konanie vo veciach sociálneho poistenia. Podľa § 172 ods. 2, v konaní vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia a účastníkov právnych vzťahov starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom Sociálna poisťovňa. Podľa ustanovenia § 172 ods. 5, predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na

starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poisťného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

Tretia časť zákona súčasne v ustanovení § 195 ods. 1 až 3 upravuje, že organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní vecí objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníkov konania.

Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia upravuje § 196 v ods. 1 až 7, konkrétne v odseku 1 tak, že dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu vecí, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe skutočnosti z činnosti Sociálnej poisťovne. Podľa ods. 2, organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ako dôkaz použiť výpoveď svedkov, ktorých pred výpoveďou poučí o ich povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej výpovede. Podľa ods. 7 tohto ustanovenia, organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

Z ustanovenia § 196 ods. 1 zákona vyplýva jednoznačne široká definícia dôkazu, a teda zákon nevyklučuje, aby Sociálna poisťovňa v rámci dokazovania nevykonala šetrenie za účelom zistenia skutočného stavu vecí a na základe takto zisteného stavu vecí vo veci rozhodla.

Okrem toho krajský súd poukazuje aj na oprávnenie (povinnosť) Sociálnej poisťovne vykonávať potrebné šetrenia v zmysle základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia, keďže v zmysle čl. 76 (4) základného nariadenia, inštitúcie a osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú povinnosť vzájomného informovania a spolupráce, aby sa zabezpečilo riadne vykonávanie tohto nariadenia. Ak príslušná inštitúcia v mieste bydliska dotknutej osoby, ktorá žiada o určenie uplatniteľnej legislatívy nadobudne pochybnosti ohľadom určenia uplatniteľnej legislatívy, môže tieto pochybnosti riešiť len spôsobom určeným v čl. 6, 15, 16 vykonávacieho nariadenia, ktoré prikazuje obrátiť sa na inštitúciu iného členského štátu.

Za nedôvodnú považuje súd aj námietku žalobcu v 1/ rade, že bola porušená zásada dvojinštančnosti konania, pretože z obsahu predložených administratívnych spisov je nepochybné, že žalovaná vo veci rozhodovala na základe skutočností, že prvostupňové a odvolacie konanie tvoria jeden celok. Takýto postup žalovanej umožňuje § 218 ods. 1 zákona, podľa ktorého odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

Ostatné námietky žalobcu v 1/ rade vo vzťahu k prejednanosti rozhodnutí v Oznámení žalovanej príslušnému orgánu L. a retroaktívite súd konštatuje, že žalobca v 1/ rade v žalobách nenamietal v súvislosti s uvedenými námietkami porušenia konkrétneho právneho predpisu, ktorý by správnym orgánom takýto postup zakazoval, a aké jeho subjektívne práva boli porušené. Prvostupňový správny orgán nerozhodol ani retroaktívne.

Po preskúmaní rozhodnutí správnych orgánov z dôvodov uvedených v žalobe súd dospel k záveru, že vo vzťahu k žalobcovi v 1/ rade subjektívne práva žalobcu porušené neboli, pretože v žalobách namieta porušenie subjektívnych práv žalobcov v 2/ až 5/ rade, postup žalovanej vo vzťahu k námietkam žalobcu v 1/ rade bol v súlade so zákonom, preto žaloby žalobcu v 1/ rade podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ako nedôvodné zamietol.

Vo vzťahu k žalobcom v 2/ až 5/ rade súd skúmal, či žaloby týchto žalobcov boli podané včas.

Podľa § 212 ods. 3 písm. c) zákona rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou

"do vlastných rúk". Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, o uložení pokuty a penále.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení ako osobitný zákon inú lehotu na podanie žaloby neupravuje.

Z obsahu predložených administratívnych spisov vyplýva, že rozhodnutia žalovanej neboli aj napriek povinnosti zakotvenej v § 212 ods. 3 písm. c) zákona doručené žalobcom v 2/ až 5/ rade do vlastných rúk. Doručené boli W. H. otcovi žalobcu v 2/ rade J. T. W. dňa XX.XX.XXXX, K. O. manželovi žalobkyne v 3/ rade X. H. K. dňa 3.02.2014, manželke žalobcu v 4/ rade T. U. Z. dňa 06.02.2014 a manželke žalobcu v 5/ rade L. E.D. dňa 25.03.2014.

Zároveň z podaní právneho zástupcu žalobcov v 2/ až 5/ rade (návrh na vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu a to žalobcu v 2/ až 5/ rade zo dňa 04.02.2015) vyplýva, že žalobcovia v 2/ až 5/ rade sa domáhajú preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovanej z dôvodu porušenia ich subjektívnych práv. Ak teda rozhodnutia žalovanej zasielané do vlastných rúk boli prevzaté inými osobami ako adresátmi, teda žalobcami v 2/ až 5/ rade a žalobcovia sa aktívne domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., považoval súd za neúčelne a nehospodárne, aby ukladal žalovanej povinnosť opätovne tieto rozhodnutia doručovať žalobcom v 2/ až 5/ rade a žaloby žalobcov v 2/ až 5/ rade považoval za včas podané.

Z citovaných článkov základného nariadenia a príslušných ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. na ktoré poukazujú správne orgány v preskúmaných rozhodnutiach jednoznačne vyplýva, že pravidlá ktoré majú určiť uplatniteľnú legislatívu, majú za úlohu zabezpečiť, aby sa na zamestnanca a samostatne zárobkovo činnú osobu nevzťahovali legislatívy dvoch alebo viacerých členských štátov, v ktorých vykonávajú činnosť, resp. aby nedošlo k situácii, že sa na nich nebude vzťahovať legislatíva žiadneho členského štátu. Základné nariadenie v článku 13 upravuje, ktorým právnym predpisom podlieha osoba vykonávajúca činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch. Článok 13 (3) Základného nariadenia upravuje, že osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s článkom 13 (1) Základného nariadenia.

Z obsahu predložených administratívnych spisov vyplýva, že konanie v predmetných veciach začalo na žiadosť príslušnej poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia (ZUS Varšava) o preskúmanie rozhodujúcich skutočností za účelom určenia uplatniteľnej legislatívy, to znamená, či zamestnanec skutočne vykonáva zamestnanie na území Slovenskej republiky, pretože výkon zamestnania vzbudzuje pochybnosť z dôvodu, že v posledných rokoch vznikli firmy, ktoré sprostredkovávajú pre poľských samostatných podnikateľov zamestnanie na úväzok v iných členských štátoch a v niektorých prípadoch cieľom tejto činnosti nie je výkon zamestnania na pracovnú zmluvu mimo hraníc L. ale vyhýbanie sa plateniu odvodov na sociálne zabezpečenie ZUS podnikateľskej činnosti, ktoré vykonávajú v PC.

Záver o tom, že žalobcovi v 2/ rade zaniklo dňom 28.05.2013, žalobkyne v 3/ rade zaniklo povinné poistenie dňa 31.10.2012, žalobcovi v 4/ rade zaniklo povinné poistenie k 30.09.2012 a žalobcovi v 5/ rade zaniklo povinné poistenie k 30.09.2012 Sociálna poisťovňa, pobočka U. vyvodila z kontroly vykonanej dňa 12.03.2013 a zo zistenia, že v registrovanom sídle žalobcu v 1/ rade neexistuje kancelária ani žiadna prevádzka zamestnávateľa. Nachádza sa tam len poštová schránka patriaca súkromnej osobe, ktorá potvrdila, že na uvedenej adrese sa zamestnávateľ nezdržiava má tam len schránku na doručovanie pošty, ktorú mu následne osobne doručuje na adresu U. S. XXX. Ďalšími kontrolnými zisteniami ale Sociálna poisťovňa zistila, že pracovné stretnutia so zamestnávateľom sa uskutočňujú príležitostne s poverenou osobou N.. H.. V týchto priestoroch sa nachádzali aj účtovné doklady zamestnávateľa, pracovné zmluvy, obchodné zmluvy, korešpondencia, objednávky a faktúry. Zamestnávateľ prideloval prácu svojim zamestnancom telefonicky podľa potreby, pričom výkon práce bol určený bez obmedzenia.

Na základe týchto zistení správne orgány vyvodili, že nebolo preukázané, že žalobcovia v 2/ až 5/ rade reálne vykonávali činnosť ako zamestnanci na území Slovenskej republiky, preto nemôžu podliehať slovenským právnym predpisom podľa článku 13 (3) Základného nariadenia.

Takýto záver prvostupňového správneho orgánu, s ktorým sa stotožnila aj žalovaná, však vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože z obsahu spisu ani z odôvodnení rozhodnutí nevyplýva, akým spôsobom bolo preukázané, že žalobcovia v 2/ až 5/ rade reálne činnosť zamestnancov na území Slovenskej republiky nevykonávali.

Správne orgány sa dôsledne nevysporiadali ani s otázkou miesta podnikania žalobcu v 1/ rade, pretože právne neodôvodnili, ktoré ustanovenia, akého právneho predpisu zamestnávateľovi zakazujú ukladať pracovné povinnosti telefonicky, riadiť svoju činnosť externe.

Ústava Slovenskej republiky v článku 2 ods. 3 upravuje, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Základné nariadenie v článku 11 (3) upravuje, že s výhradou článkov 12 až 16 osoba vykonávajúca činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte podlieha právnym predpisom tohto členského štátu.

Článok 13 (1) a Základného nariadenia upravuje, že osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo viacerých členských štátoch podlieha právnym predpisom členského štátu bydliska, ak podstatnú časť svojej činnosti vykonáva v tomto členskom štáte.

Článok 13 (3) Základného nariadenia upravuje, že osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s článkom 13 (1) Základného nariadenia.

Z citovaných článkov teda jednoznačne vyplýva, že ak ide o súbeh poistení, v ktorých ide o tzv. cezhraničný prvok, je nevyhnutné určiť uplatniteľnú legislatívu, ktorá sa bude vzťahovať na konkrétnu fyzickú osobu zamestnanca v súlade so základným nariadením a vykonávacím nariadením, ktoré koordinujú sociálne zabezpečenie. Záver o tom, že vo vzťahu k žalobcovi v 1/ rade ako zamestnávateľovi nebolo preukázané registrované sídlo alebo miesto podnikania, je predčasný, lebo ďalšie skutočnosti vo vzťahu k priestorom vo U., S. XXX, ani skutočnosti súvisiace s otázkou kde bola uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, s miestom kde boli vykonávané hlavné finančné funkcie, vrátane bankovníctva, s miestom náboru zamestnancov a podobne podrobnejšie skúmané neboli. Rovnako nebolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie za účelom reálneho výkonu činností žalobcov v 2/ až 5/ rade ako zamestnancov zamestnávateľa J. Edwarda Piteru - ITI MEDIA.

Podľa § 195 ods. 1 zákona organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

Podľa § 195 ods. 2 zákona podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

Podľa § 195 ods. 3 zákona organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní vecí objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 196 ods. 1 zákona dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu vecí, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

Podľa § 196 ods. 2 zákona organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ako dôkaz použiť výpoveď svedkov, ktorých pred výpoveďou poučí o ich povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej výpovede.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva pre žalovanú povinnosť úplne a presne zistiť skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady na rozhodnutie. Doteraz vykonané dokazovanie je však nedostatočné na prijatie objektívneho záveru, že žalobcovia v 2/ až 5/ rade na území Slovenskej republiky reálne činnosť zamestnancov nevykonávali. Takýto záver je predčasný a zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Naviac ak na základe takto neúplne a nepresne zisteného skutkového stavu dospeli správne orgány k rozhodnutiam prezentovaným vyššie, sú rozhodnutia pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, keďže s poukazom na § 209 ods. 4 zákona bolo ich povinnosťou uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri hodnotení právnych predpisov na základe ktorých rozhodovala.

Z uvedených dôvodov krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. vo vzťahu k žalobcom v 2/ až 5/ rade zrušil rozhodnutia žalovanej v spojení s rozhodnutiami prvostupňového správneho orgánu a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie.

Úlohou správnych orgánov v ďalšom konaní bude vykonať dokazovanie v takom rozsahu, aby nevznikli žiadne pochybnosti o mieste podnikania žalobcu v 1/ rade a rovnako vykonať dokazovanie na objektívne preukázanie, či žalobcovia v 2/ až 5/ rade činnosť zamestnancov na území Slovenskej republiky reálne vykonávali.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcom v 2/ až 5/ rade, ktorí mali v konaní úspech náhradu trov konania po 216,50 Eur.

Právny zástupca trovy konania vyčíslil u každého vo výške 432,30 Eur za 3 úkony právnych služieb (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby v roku 2014 a pojednávanie dňa 14.05.2015) podľa § 11 ods. 4 v spojení s § 13 a ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhlášky) za 1 úkon vo výške 134,- Eur v roku 2014 a 1 úkon vo výške 139,83 Eur v roku 2015, spolu vo výške 407,83 Eur.

V súlade s § 16 ods. 3 vyhlášky žiadal nahradiť aj tzv. režijný paušál, 2 x á 8,04 Eur a 1 x á 8,39 Eur, spolu vo výške 24,47 Eur, spolu trovy právneho zastúpenia 432,30 Eur (407,83+24,47 Eur).

Súd priznal s poukazom na § 13 ods. 2 vyhlášky odmenu len vo výške 50 % z takto vyčíslených trov konania. S poukazom na uvedené súd znížil vyčíslené trovy konania o 1 u každého zo žalobcov v 2/ až 5/ rade.

Senát krajského súdu vo veciach rozhodol jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Najvyšší súd SR v Bratislave prostredníctvom Krajského súdu v Prešove a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, a čoho sa odvolateľ domáha, teda ako navrhuje, aby vo veci rozhodol odvolací súd.